Total number of printed pages-12

4 (Sem-5/CBCS) COM GE

2021 (Held in 2022)

COMMERCE

(Generic Elective)

Full Marks: 80

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese. (ইংৰাজী **অথ**বা অসমীয়াত উত্তৰ কৰিবা।)

OPTION-A

Paper: COM-GE-5016

(Principles of Microeconomics)

- (A) Answer the following:
 তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া ঃ
 - (i) Define market price. বজাৰ দৰৰ সংজ্ঞা লিখা।
 - (ii) What is marginal revenue ? প্ৰান্তিক ৰাজহ মানে কি?

 $1 \times 5 = 5$

- (iii) Draw AR curve of an individual firm under perfect competition.
 সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ এখন উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠানৰ AR ৰেখাডাল অংকন কৰা।
- (iv) Define monopoly market.
 একচেটিয়া বজাৰ এখনৰ সংজ্ঞা লিখা।
- (v) Mention one important feature of oligopoly market.
 আলিগ'পলি বজাৰৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ
 কৰা।
- (B) Answer the following as directed:

 1×5=5
 নিৰ্দেশানুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখাঃ
 - (i) Under perfect competition,
 AR = MR. (Write True or False)
 সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত AR = MR।
 (শুদ্ধা নে অশুদ্ধা লিখা)
 - (ii) _____ name is associated with Engel's law in economics.

 (Fill in the blank)

অৰ্থনীতিত এঞ্জেল তত্ত্বৰ লগত ____ নাম জড়িত হৈ আছে। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(iii) Cartel is a _____ type of oligopoly.

(Fill in the blank)

কাৰটেল ____ অলিগ'পলিৰ এটা প্ৰকাৰ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(iv) Price discrimination is possible only under monopolistic competition. (Write True or False) দৰ বিভেদীকৰণ একমাত্ৰ একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত সম্ভৱ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

TC (Total cost) = ____ + ___.
(Fill in the blanks)

TC (মুঠ ব্যয়) = ____ + ___
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- 2. Answer the following in brief : (within **35** words) 2×5=10 তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা ঃ (৩৫*টা শব্দৰ ভিতৰত)*
 - (a) Define cross elasticity of demand. চাহিদাৰ তিৰ্য্যক স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা লিখা।
 - (b) What is marginal rate of technical substitution?
 কাৰিকৰি প্ৰতিকল্পনৰ প্ৰান্তীয় হাৰ বুলিলে কি বুজা?
 - (c) What do you mean by economies of scale ? অর্থনৈতিক মাত্রা বুলিলে কি বুজা?
 - (d) Mention two differences between monopoly and monopolistic competition.

 একচেটিয়া আৰু একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

4 (Sem-5/CBCS) COM GE/G

Contd.

- (e) What is price discrimination ? দৰ বিভেদীকৰণ মানে কি?
- 3. Answer **any four** from the following: $5\times4=20$

তলৰপৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা ঃ

- (a) Show the relationship between AR and MR under conditions of monopoly market. একচেটিয়া বজাৰত AR আৰু MR ৰেখাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক দেখুওৱা।
- (b) What do you mean by economic region of production ?
 উৎপাদনৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰ বুলিলে কি বুজা?
- (c) What are the basic properties of indifference curve?
 নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ প্ৰধান স্বীকাৰ্য্যসমূহ কি কি?
- (d) Give a brief note on the concept of expansion path of production.
 উৎপাদনৰ সম্প্ৰসাৰিত পথৰ ওপৰত এটি চমুটোকা লিখা।
- (e) Distinguish between social and private costs of production.
 উৎপাদনৰ সামাজিক ব্যয় আৰু ব্যক্তিগত ব্যয়ৰ মাজত পাৰ্থক্য স্থাপন কৰা।
- (f) Mention the important features of oligopoly market.
 ত্মলিগ'পলি বজাৰৰ গুৰুত্পূৰ্ণ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

Explain how consumer can achieve his equilibrium position with the help of indifference curve analysis.
 নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ সহায়ত এজন গ্ৰাহকে কেনেদৰে নিজৰ ভাৰসাম্য অৱস্থা লাভ কৰিব পাৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by elasticity of demand? Explain various types of price elasticity of demand. 4+6=10 চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতা বুলিলে কি বুজা? চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Discuss the revealed preference theory.

ব্যক্ত অগ্ৰাধিকাৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the returns to scale theory of production. 10 উৎপাদনৰ প্ৰতিদান মাত্ৰাৰ বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

6. Explain how short-run and long-run price and output are determined under monopoly market. 5+5=10 একচেটিয়া বজাৰত হুস্বকালীন আৰু দীৰ্ঘকালীন সময়ত কেনেদৰে দৰ আৰু উৎপাদন নিৰ্ধাৰিত হয়, ব্যাখ্যা কৰা।

4 (Sem-5/CBCS) COM GE/G

5

Contd.

Or / অথবা

Make a comparative analysis between perfect competition and monopolistic competitive market.

সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক আৰু একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মাজত এটা তুলনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Discuss the kinked demand model of oligopoly market.
 অলিগ'পলি বজাৰৰ কোপীয় চাহিদাৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is collusive oligopoly? How are price and output determined under price-leadership model? Explain. 2+8=10 বিধিগত বুজাবুজিৰ ভিত্তিত হোৱা অলিগ'পলি বা স্বল্পবিক্রেতা বজাৰ কিং এনে বজাৰত দৰ নেতাৰ তত্তিত দৰ আৰু উৎপাদন কেনেদৰে নির্ধাৰণ কৰা হয়ং ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-B

Paper: COM-GE-5026

(Business Economics)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া ঃ

- (a) Define production function. উৎপাদন ফলকৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (b) Define cross elasticity of demand. চাহিদাৰ তিৰ্যক স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (c) _____ is the root cause of all economic problems. (Fill in the blank) ____ হ'ল সকলো অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ মূল কাৰণ। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)
- d) Show the shape of isoquant in the case of perfectly substitute factors.

 সম্পূৰ্ণ প্ৰতিকল্প উপাদানৰ ক্ষেত্ৰত সমউৎপাদন ৰেখাৰ আকৃতি কেনেকুৱা হয়, দেখুওৱা।
- (e) What is sunk cost ? ভাসমান ব্যয় কি?
- (f) Define opportunity cost. সুযোগ ব্যয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (g) Draw a short-run average fixed cost curve.

 নুস্থকালৰ গড় স্থিৰ ব্যয় ৰেখা এডাল অংকন কৰা।

(h)	In which type of market, selling cost			
	exists?			
	কেনে ধৰণৰ বজাৰত বিক্ৰী ব্যয় থাকে?			

(i)	Rent is a	surplus. (Fill in the blank
	খাজনা হৈছে	উদ্বৃত্ত। <i>ই</i> দৃত্ত। (খালী ঠাই পূৰ কৰা
		(ચાલા કાર ગુલ ૧૧૫)

-

- (j) What is real wage ? প্ৰকৃত মজুৰি মানে কি?
- 2. Answer the following questions: $2 \times 5=10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

- (a) What is meant by expansion path ? সম্প্ৰসাৰণ পথ বুলিলে কি বুজা?
- (b) Distinguish between accounting cost and economic cost.

 হিচাপ ব্যয় আৰু অৰ্থনৈতিক ব্যয়ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।
- (c) Show the relationship between average cost (AC) and marginal cost (MC).
 গড় ব্যয় আৰু প্ৰান্তিক ব্যয়ৰ সম্পৰ্ক দেখুওৱা।
- (d) Write two distinctions between market price and normal price.
 বজাৰ দৰ আৰু স্বাভাবিক দৰৰ মাজৰ দটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (e) Mention two characteristics of oligopoly. স্বন্ধ বিক্ৰেতাৰ বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- 3. Answer **any four** of the following questions: $5\times4=20$

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

- (a) Explain how 'scarcity' leads to economic problems.

 'অপ্রাচুর্যতা'ই কিদৰে অর্থনৈতিক সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Explain the determinants of price elasticity of demand.
 চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) What is an isoquant ? Explain the properties of an isoquant.
 সমউৎপাদন ৰেখা কি? সমউৎপাদন ৰেখাৰ স্বীকাৰ্য্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Why is the long-run average cost curve U-shaped ?
 দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় ৰেখাডাল কিয় U আকৃতিৰ হয়?
- (e) State the characteristics of monopolistic competition.
 একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাবৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
- (f) Mention the factors that determine the real wages of labour.
 শ্রমৰ প্রকৃত মজুৰি নির্ধাৰণকাৰী উপাদানসমূহ উল্লেখ

4. Answer the following questions:

 $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) What is demand forecasting? Critically discuss various methods of demand forecasting.
 2+8=10
 চাহিদাৰ পূৰ্বাভাস কি? চাহিদাৰ পূৰ্বাভাসৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

What are returns to scale ? Explain various types of returns to scale with suitable diagrams. 2+8=10 মাত্ৰাৰ প্ৰতিদান কি? উৎপাদন মাত্ৰাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ প্ৰতিদানসমূহ উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is firm's (producer's) equilibrium?

Explain the equilibrium of a firm with the help of marginal revenue and marginal cost approach. 2+8=10
প্রতিষ্ঠানৰ (উৎপাদনকাৰীৰ) ভাৰসাম্যতা কি? প্রান্তিক আয় আৰু প্রান্তিক ব্যয় বিশ্লেষণৰ সহায়ত প্রতিষ্ঠান এখনৰ ভাৰসাম্যতা লাভৰ অৱস্থাটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What is least cost combination of inputs? Discuss how least cost combination of inputs is attained with the help of isoquants and isocost lines.

2+8=10

উপাদানৰ নূন্যতম ব্যয়সম্পন্ন সংযোগ কি? সমউৎপাদন ৰেখা আৰু সমব্যয় ৰেখাৰ সহায়ত কিদৰে নূন্যতম ব্যয়সম্পন্ন সংযোগ লাভ কৰা হয়, আলোচনা কৰা।

(c) Explain the short-run equilibrium of a firm and the industry in a perfectly competitive market. 10 পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত এখন প্ৰতিষ্ঠান আৰু এটা উদ্যোগৰ হুম্বকালীন ভাৰসাম্যতা বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

What is price discrimination? Mention two conditions of price discrimination. Explain how equilibrium price and output are determined by a discriminating monopolist. 1+2+7=10 দৰ বিভেদীকৰণ কি? দৰ বিভেদীকৰণৰ দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা। এজন বিভেদীকৃত একচেটিয়া ব্যৱসায়ীয়ে কেনেকৈ ভাৰসাম্য দৰ আৰু সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰে, বুজাই লিখা।

(d) Critically discuss the marginal productivity theory of distribution.

10

বিতৰণৰ প্ৰান্তিক উৎপাদনশীলতা তত্ত্বটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Critically discuss the uncertainty bearing theory of profit. 10 লাভৰ অনিশ্চয়তা বহন তত্ত্বটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।